

NEOLİBERALİZMİN TEOLOJİK- SİYASİ TEMELİ VE FİNANS KAPİTAL

Ramazan KURDOĞLU*

ÖZET

Kapitalizm Batı Avrupa’da Hıristiyanlığın Protestan / Calvinist zihniyet dünyasının ürünüdür. Kapitalizmin neoliberal versiyonu ise Judeo – Hıristiyan teolojiden esinlenen “seçilmiş miti” tarafından beslenen seçkin bir siyaset ve ekonomik modeldir. 1978 Washington Konsensusu ile yeryüzündeki bütün toplumlara ve devletlere dayatılan küreselleşmiş sistemin Eylül 2008 finans krizine kadar “kusursuz fırtınalar”la başta Amerikan toplumu olmak üzere insanlığı bir avuç Wallstreet “Eke”si bankerin teolojik – siyasi – finansal “Tanrı İmparatorluğu / Yeni Dünya Düzeni” projesinin kurbanları haline getirmiştir. Bu süreçte “rasyonel insan” merkezli iktisat teorilerinin iflas ettiğini görüyoruz. Yine bu süreçte Hollywood yapımı sinema filmleri ve televizyon dizileriyle topyekün insanlığa yönelik bilinçaltı operasyonlarının gerçekleştirildiğine şahit oluyoruz.

Anahtar Kelimeler: *Kapitalizm, neoliberalizm, teoloji, finansman, küreselleşme, Yeni Dünya Düzeni, Holywood, bilinçaltı operasyonları*

THEOLOGICAL AND POLITICAL BASIS OF NEOLIBERALISM AND FINANCE CAPITAL

ABSTRACT

Capitalism is a Protestant / Calvinist Christianity’s mentality world’s produce in Western Europe. Capitalism’s neoliberal version is an elitist politics and economic model which exploits / accumulates interest from “chosen myth” that was inspired from Judaeo-Christian theology. With the 1978 Washington Consensus, globalized system was imposed to all societies and governments. This system was implemented / executed by “perfect storms” until September 2008 financial crisis. This caused American society and all humanity to be victimized by a handful of Wallstreet “Eke” “Shrewd” banker’s theological – political – financial “God Empire / New World Order” project. During that period, it is obvious that economy theories that have a “rational human” base collapsed. It could also be witnessed that, there

---

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Aydın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Uluslararası Ticaret Bölümü, ramazankurtoglu@aydin.edu.tr

are subliminal operations that are towards to humanity through Hollywood made movies and television series.

Keywords: *Capitalism, neoliberalism, theology, finance, globalization, new world, order, Hollywood, subconscious / subliminal operations*

1. GİRİŞ: Teoloji-Siyaset-Ekonomi

İbn Meymun/Meimonides (Kurtuba 1135-1204 Mısır) Endülüslü Tevrat tefsircisi. Museviler tarafından kutsiyet atfedilen ve çok büyük saygı gören Mesihçi bir kurtuluşu Yahudi toplumu nezdinde yeniden formatlayan bir âlim. Yeni Dünya Düzeni ve neoliberalizmin teorisyenleri projelerinin “ilahi”/teolojik temelini onun tefsir ve görüşlerine dayandırdıkları iddia ediliyor.

Aşağıda ünlü Kabalist ve teolog Meimonides/İbn Meymun’un tefsirlerinden bazılarına yer verelim. “... (Mesih) bütün dünyayı RABB’a birlikte kulluk etmek için ıslah edecek, çünkü şöyle yazılmıştır: bundan sonra milletlere kötülükten uzak bir konuşma dili vereceğim. Böylece hepsi ona bir olarak kulluk etmek için RABB’a yönelecekler¹

“(Mesih) büyük şöhret kazanacak ve onun şöhreti, putperest milletler arasında Kral Süleyman’dan daha fazla olacak...”² Buradaki “putperest milletler”den kasıt herhalde Yahudi inancında olmayanlar ve/veya Musevilerin “seçilmiş ırk” olduğunu kabul etmeyenler olsa gerek Talmud’a göre “... Mesih son jübilede gelecek.”³ Burada zikredilen “jübile” Musevilerin inancına göre 50 yılda bir gelen ve çok kutsal sayılan bir dönem.⁴

“O dönemde... (insanlar) BÂTİNİ gerçekleri kavrayacaklar ve insanın kapasitesi elverdiğince RABB’ın aklını idrak edecekler. Çünkü şöyle yazılmıştır: çünkü yeryüzü suyun denizi örtmesi, kaplaması gibi RABB’ın ilmiyle dolacak...”⁵

Söz konusu çıkarımların “siyaset felsefesi”ne dönüşmüş seçkin halini aşağıda Leo Strauss’ta göreceğiz. Ancak daha önce bir başka ilginç örneğe değinelim. ABD vatandaşı, Yeniçağ Kabala (kutsal kitap metinlerini

¹ Meimonides/Ibn Meymun, “Mişna Tora, Kralların Kanunları, 11:4.

² Meimonides, “Mişna Tefsiri, Sanhedrin 10:1.

³ Talmud, Sanhedrin 97 b.

⁴ Ramazan Kurtoğlu, “Küresel Hegemonya Savaşları: İklim, Su, Gıda”, Karma Kitaplar, İstanbul, Ocak 2013, s. 27-56.

⁵ Meimonides, “Mişna Tora, Kralların Kanunları, 12:5.

ve sözlü geleneklerle ilgili gizli Yahudi yorumları) yorumcusu, New York'taki "Evrensel Şifa Merkezi"nin sahibi Joseph Michael Levry, 2004 yılında yaptığı bir konuşmada aynen şunları söylüyordu: "Aslında dünya yedi yıllık bir temizlenme dönemi yaşamış olacak. Gezegenler için bir tür ölüme yakın olma" deneyidir bu. Tabii felaketler ve savaşlar dönemidir. Yaşlı dünyamız, özünde evrensel sevgi ile RUHANİ, KOLEKTİF ŞUURLU yeni bir dünyanın inşa edilmesi için hazırlanacak. Siyasal haritada değişiklikler yapılacak. Dünyanın jeofizik dengelerinde bile değişiklikler olabilir. Daha önce yaşanacak yıkıcı, yok edici olaylardan sonra gelecek olan yeniçağın insanlığın değişmesi için gerekli bir TEMİZLİK HAREKETİ olduğunu herkes anlayacak."⁶ Nitekim Kasım 2012'de İsrail'in Gazze'ye karşı kullandığı operasyon isimlerinden, saldırı ve savunma silahlarının isimlerine kadar –bulut atlası, Davud'un sopası vs.- Kabala, Eski Ahit kaynaklı olması oldukça manidardır.

Eski Ahid'e göre "Babil'in yükü –onu Amots'un oğlu İşaya (Yeşaya) gördü... Dağlarda kalabalığın gürültüsü, büyük bir kavmin gürültüsü gibi! Bir araya birikmiş milletler ülkelerinin kargaşalık gürültüsü! Orduların RABBİ cenk için orduyu yokluyor. Bütün memleketi viran etmek için RABB ve gazabının silahları uzak bir diyardan, göklerin ucundan geliyorlar."⁷ ...Mesih sadece kendi kadrosuyla hükümdarlık edecek..."⁸ Mesih'in gelmesi için Süleyman Tapınağı'nın üçüncü kez yapılması kadar, Musevilerin dünyanın dört bir yanından "kutsal topraklara", yani İsrail'e "Aliyah yapma"sı da Eski Ahit yorumcularınca ifade edilmektedir. "Aliyah", İbranice'de "yukarı gitmek" yani İsrail'e giderek daha üst düzeye çıkmak manasına geliyor.

Kabala-Eski Ahid araştırmacıları tarafından Eski Ahid-Yaratılış kitabında bulunan Vilna dâhisi Haham Eliyahu, kehanetleri ile ünlü bir kişidir. Mogog ve onun kralı olan Gog İsrail'in son düşmanı olarak kabul edilir. Gog ve Mogog'a (Yecüc ve Mecüc) karşı verilecek savaşın⁹ sonu aynı zamanda Armagedon Savaşı'nın başlangıcını hazırlar.¹⁰ Zira bu güçlerin İsrail'i işgal edeceği ve üçüncü kez yapılacak Süleyman Tapınağı'nı yıkacakları söylenir.

⁶ Ramazan Kurtoğlu, a.g.e, s. 53-54.

⁷ Eski Ahid-İşaya 13: 1-4-5.

⁸ Talmud, Sanhedrin, 20 b.

⁹ Grace Halsell, "Tanrıyı Kıyamete Zorlamak-Armagedon Hıristiyan Kıyametçiliği ve İsrail", Kim Yayınları, 2. Baskı, Ankara, Nisan 2003.

¹⁰ Eski Ahid-Hezekiel 38-39.

Bütün bu irrasyonel temele dayalı siyaset ve ekonomi politikalarının Türkiye'yi ilgilendiren tarafı var. Bunlar kısaca BOP (Büyük Ortadoğu Projesi), küreselleşme ve neoliberalizm adı altında dayatılan politikalar. Bu durumu, Türkiye'yi yakından tanıyan Japon bilim adamı Prof. Naito şöyle değerlendiriyor: "Üniter yapımız hedefte. Bu coğrafyaya İngiltere, Fransa geldi, topraklarınızda Hıristiyanlar azınlık olduğu için baskı yapıldı Osmanlı'ya. Bu çok kültürlülük kullanılarak Osmanlı parçalandı. Türkiye şimdi aynı durumla karşı karşıya ama bu gözden kaçırılmak isteniyor."¹¹

Şimdi gelelim siyaset felsefesi ve onun teorisyeni Leo Strauss'a. Leo Strauss (Almanya-1899; ABD-1973) siyaset felsefesi profesörü, ABD Başkanlarından oğul Bush ve etrafındaki şahinler ve Evanjelist dini guruplar, entelektüel filozof kral ve Şikago Üniversitesi Kabalistlerden Leo Strauss'un önünde diz çökerler. Strauss, kutsal doğruyu bilme hakkına devleti yöneten az sayıdaki ELİTİN sahip olduğuna inanıyordu. Bu doğruyu halk denilen çoğunluk takımından korumak için "soylu yalanlar" söylenebilirdi. Doğrudan uzak tutulan halk takımına ülkenin dış tehdit altında olduğu ve onların görevinin gerekirse ülke için ölmek olduğu söylenmeliydi. Tarihi bağlamı içinde okumanın, düşmanı ve tabiat kanunlarını bilge efendinin cahil köleler üzerindeki egemenliği olarak algılama şampiyonu olarak Leo Strauss demokrasiyi "bütün maliyetlerinden korunmanın gerekli olduğu tabiata karşı bir eylem olarak" düşünmekteydi.¹² Earl Shorris'e göre, "Evanjelist Bush yönetiminin açıkladığı Irak'a DEMOKRASİ getirme iddiası, gerçek manada demokratik seçimlerin asla yapılmamasını sağlamak gayesini taşımakta olabilir."¹³

Leo Strauss elitist bir özgürlük taraftarıdır. Ona göre geniş halk kitleleri elitist yönetimleri eleştirel bir zihinle değerlendirecek bir zihni dünyaya asla sahip değildirlere ve gelecekte de bu yönde bir gelişmenin olmaması sağlanmalıdır. Strauss, seçkin bilgeliğin adaletten daha değerli ve iyi olduğunu iddia etmektedir. Ona göre modernlik tek anlamlı ve yekpare bir antika niteliğindedir ve elitlerin eleştirilecek bir tarafı yoktur. Geniş halk kitlelerinin seçkin bilgiler üzerinde herhangi bir hak iddiası söz konusu bile olamaz. Seçkinlerin dayattığı dışında çok kültürlülüğten ve eğitim

---

¹¹ Masanori Naito, "Cumhuriyet Strateji-Ali Külebi", 11 Aralık 2007.

¹² E. Shorris, "Ignoble Hars: Leo Strauss, George Bush and the Philosophy of Mass Deception", Harper's Magazine, 308 (1849), 2004, s. 65-71.

¹³ Earl Shorris, a.g.e, s. 69.

sisteminden başka bir alternatif düşünülemez, iddiasında olan bir siyaset felsefecisidir.¹⁴

Leo Strauss takipçisi olduğu Endülüslü Babil Tevrat'ı tefsircisi İbn Meymun (Meimonides) gibi MUTLAK yargılarda bulunmanın gerekli olduğuna inanıyordu. Buna mukabil bir filozof gerçekte ne söylediğini geniş kitlelerden, halk yığınlarından ustaca gizleyebilmeliydi.¹⁵ Bu ise elitis yönetimin temelini oluşturan “ezoterik” (iç çembere dahil/Batını- gizli, seçilmiş elitlerin ve onların kontrol ettiği yönetim kademelerinin tepe noktalarında yer alanların kademe kademe –step by step- öğrenebileceği gerçek, geniş kitlelerden gizlenen, esas uygulanacak politikalar ve hedefler) ve “ekzoterik” (toplumun geneli için, adından da anlaşılacağı üzere geniş halk kitleleri için propaganda ve ikna maksatlı dini kurgu ve sembollerin öne çıktığı veya bunlara dayalı siyaset felsefesi ve ekonomi politikalarıdır. Temelini Yunan felsefesi oluşturur. Yunan felsefesi iki ana “öğretiye” (logoi) dayanır. Ezoterik ve ekzoterik.

Ezoterizm halka, geniş kitlelere kapalıdır. Buna mukabil ekzoterik, halka, geniş toplum katmanlarına açıktır. Ekzoterizm DİN-SİYASET FELSEFESİ-EKONOMİ/FİNANS temeline dayalı bir çıkış noktası oluştururken; ezoterizm ise BATINI/GİZLİ İNANÇ-FELSEFE-SİYASET-EKONOMİ temeline dayalı bir Yeni Dünya Düzeni projesinin sınırlarına haizdir.

Diğer bir husus, Yahudilik ve Hristiyanlık, Babil Kabalozmi ve Roma Paganizmi ile harmanlanarak SENKRETİK (bağdaştırılmış) bir din haline gelmiştir.

Ezoterizm ve ekzoterizm arasındaki ayırım, geçmişte ve günümüzde ilkel kavimlerden yüksek kültüre kadar bulunur. Yani ezoterizm, yetkin olmayanlara kapalı olan gizli bir bilgiyi şart koşmaktadır.¹⁶

Dışarıda bulunanlar, ezoterik bir topluluğun, özellikle öne çıkmış bir üyesi (usta, büyücü, guru) tarafından takdis edilme (ifşa,/initasyon) izahat (talimat) suretiyle, uygulamalar (dini törenler) ve gizli öğretilerle tanıştırabilir. Yeni üye “arkan disiplini” gereği gizlilikle (sır saklama) yükümlüdür.¹⁷

¹⁴ Peter McLaren ve Nathalia Jaramillo, “Pedagoji ve Praksis”, Kalkedon Yayıncılık, İstanbul 2009, s. 175.

¹⁵ N. Xenos, “Leo Strauss and the Rhetoric of the War on Terror”, Logos, 3 (2), www.logosjournal.com/xenos.html

¹⁶ Ramazan Kurtoğlu, “Hollywood ve Kabala'nın 13. Havarisi Evanjelizm”, 3. Baskı, Sinemis Yayınları, Ankara 2012, s. 473-474.

¹⁷ Helmut Werner, Lexikon der Esoterik.

2. DİN-SİYASET FELSEFESİ-NEOLİBERALİZM

Nitekim Yeni Dünya Düzeni ideologlarının önde gelenlerinin “peygamberleri”, Tevrat tefsircisi, Kabalist Endülüslü İbn Meymun (Meimonides) ve Alman Yahudisi ABD’li ezoterik siyaset felsefecisi Leo Strauss’dur. Bir başka ifade ile 1978 Washington Mutabakatı ile yeryüzüne dayatılan neoliberalizmin teolojik temeli Meymonides’in öğretilerine, siyasi temeli ise Leo Strauss’un siyaset felsefesine dayanmaktadır.

ABD’de akademik sol-sosyalist çizgiden evrilerek sağ muhafazakar akademik, bürokratik ve siyasi çizgide iktidar olan “neo-con” yeni muhafazakar hareket tam anlamıyla İbn meymun (DİN), Leo Strauss (SİYASET FELSEFESİ) ve Milton Fridman (NEOLİBERAL-MONOTERİZM) temeline dayanan ezoterik-Yeni Dünya Düzeni projesi kurmak isteyen elitis bir harekettir. Hareketin mensupları hem Cumhuriyetçi hem Demokrat Parti bünyesinde yer almaktadırlar.

“Leo Strauss, insanlar arasındaki sözleşmeleri tabiat kanununun ihlali diye reddederken, kendisini rahiplik statüsünün değişik çizgilerinde ifade etmeyi önemsemi; gizli konuşması gerekli bir bilge olarak ehil olanlara yazdı, kitlelere karşı ise onları adaletin aptallığından korumak için açıkça konuşup öğretmenlik yaptı. Şifreli bir dil ve artık kullanılmayan, arkaik kelimeleri seçmek, Strauss’un baş kuralıydı.”¹⁸ Neticede Strauss öyle bir noktaya geliyor ki, “medeni toplum zorunlu olarak savaş benzeri alışkanlıklar edinmelidir ve bunları birbirlerine ve yabancılara karşı farklı kurallarla uygulamalıdır” der.¹⁹

Elbette neoliberalizmin piyasa ekonomisi ve temsili demokrasiye sahip bir dünya, bilgelik, şeref, cesaret gibi burjuva öncesi aristokrat özelliklere sahip olan ve dost/düşman rejimler şeklindeki Makyavelci ayırımı (Straussçular bunun bütün dünyada yerleşik olmasını ister) inanan politikacılar tarafından yönetilmelidir. Straussçulara göre tabiat kanunları anlaşma ve uyumu dışlar, bu yüzden dış politika sade ahlaki bir üslupla iyiye karşı kötü şeklinde yazılmıştır.²⁰ Zaten İbn Meymun’un Mesihçi Tevrat tefsirinden ilahi ilhamlar alan Yeni Dünya Düzeni de nihayetinde “ahir zamanda” gerçekleşecek olan iyi ile kötü arasındaki Armagedon savaşından sonra kurulacak. Bunun en ateşli savunucuları da Evanjelistler adlı

¹⁸ Peter McLaren ve Nathalia Jaramillo, a.g.e, s. 175.

¹⁹ M. F. Burnyeat, “Spinx without a Secret”, The New York Review of Books, 1985.

²⁰ P. McLaren ve N. Jaramillo, a.g.e, s. 176.

Hıristiyan tarikatı ile elit bir gruptan oluşan İbn Meymun-Leo Strauss-Milton Friedman üçlüsünün fikirlerinden beslenen neoliberal yeni muhafazakârlar. Özellikle eski ABD Başkanı oğul Bush etrafında bir çember oluşturan Amerikan Girişimcilik Enstitüsü (American Enterprise Institute) ve Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi (The Project for the New American Century) kuruluşlarında kümelenen Straussçu-neocon danışmanlar ordusu, kendilerinden fanilerin kanunlarını kibirle yok etmelerini ve daha yüksek ve ulvi bir iktidara başvurmalarını istediğini iddia ettikleri Paganist-ezoterik tabiat kanununa bağlıdır.

Neocon/yeni muhafazakâr neoliberaler İbn Meymun'dan esinlenen siyaset felsefecisi Strauss'un tabiat kanunlarını model olarak alırlar. Bunlara göre tabiat kanunları "yeni Kudüs"ün başkanına daha yüksek bir güce başvurarak önleyici savaş izni verir. Strauss'un tabiat kanunları teorisine göre insanlar kendilerine devamlı "Erdem nedir? Adalet nedir?" sorularını sorarak iyiyi ararlar ve bilgeliğe ulaşırlar. Yeni muhafazakârların önde gelen isimlerinden Kristol gibi Straussçular, ABD'nin kurucu babalarının (1789 Amerikan Anayasa Kongresi üyeleri) tabiat kanunlarının tanrısal olduklarını söyleyerek desteklediklerini iddia ederler. Fakat esasen kurucu babalar, kişinin elinden alınamayacak tabiat kanunlarıyla ilgilenmişlerdir. Kongrede epey tartıştıktan sonra da bir sözleşme yazmışlardır.²¹

Leo Strauss ve takipçileri neoliberal elitlere göre çoğunluk takımı olan halk uysal olmalıdır. Şayet değilse tabiatın dört ayaklı yük hayvanları olarak güvenlik kontrolünün mükemmel çalışacağı bir yere gönderilmelidirler. Neoliberalizmin elit şahinlerinin hepsi "füze-finans kapital" modelinin "önleyici savaşlarının" ABD askeri ve ekonomik finansal gücünü bütün dünyaya etkili kılacak esnek bir savaş biçimi olduğuna inanırlar. Yeni Dünya Düzeni'nin ateşli destekçilerinden "Amerikan Girişimcilik Enstitüsü'ne göre fikir CEPHEDEKİ SAVUNMA ÇİTLERİNDE koşturacak KÜRESEL BİR SÜVARİ meydana getirmek ve haklarında en ufak bir istihbarat alınan KÖTÜ ÇOCUKLARI öldürmektir."²²

Leo Strauss, "City and Man" adlı kitabında Platon'un "adil şehrin (devletin) tabiata aykırı olduğunu, çünkü cinslerin eşitliğinin ve mutlak komünizmin tabiata aykırı olduğunu" öğrettiğini yazmıştır.²³ Elbette bu görüşlere karşı aşağıda yer alan düşünceler de var.

²¹ E. Shorris, "Ignoble Hars: Leo Strauss, George Bush and the Philosophy of Mass Deceit", Harper's Magazine 308, 2004, s. 70.

²² Chalmers Johnson, "Bases for an Empire", Los Angeles Times, January 18, 2004.

²³ M. F. Burnyeat, a.g.e, 1985.

“Kötü niyetli davranışlar, kalpsiz zamanımızın kalbinde yer alan bir cümledir. Bu davranış bizim her gün aşağıladığımız düşkünlere yapılır: Vietnam Savaşı gazisi Max Cleland’la kollarını kaybettiği için kendisiyle dalga geçildiğinde, Christopher Reeve kök hücre araştırmasını savunurken öldüğünde, rehine Kenneth Bigley hayatını bağışlamaları adına yalvardığı için muhafazakarlar tarafından alçaklık ve korkaklıkla suçlandığında, 11 Eylül’den sonra dul kalanlar eroınman oldukları iftirasına uğradığında, spekülâtör George Soros, Washington Times’ın editöryal sayfa editörüne “Holocaustan kurtulmak için kendisine bir yol arayan Yahudi” diyerek iftira ettiğinde, Michelle Malkin’e İkinci Dünya Savaşı’nda Amerikalı Japonların göz altına alınmasını ve yeni kampların şüpheli Müslümanlar için açılması savunması için televizyonda bolca yer verildiğinde...”²⁴

Irak’ın işgali ile ortaya çıkan durumu değerlendiren bir düşünür ise şu ilginç tespitte bulunuyor: “Savaşın deniz piyadeleri, bizim sivil dinimiz hakkındaki aptalca gerçeği öğrendiler. Milletimizin dürüst ve erdemli olmadığını gördüler. Siyasi sürecin kalbinde olmadığını gördüler. Siyasi sürecin kalbinde aşkın hedeflerin olmadığını gördüler. Pazar Okulu Tanrı’sı (Pazar günleri kiliselerde, özellikle Evanjelistler tarafından verilen eğitim) bizim milletimizi korumakta ve Irak benzeri savaş bölgelerinde yaşayanların hayatlarını sürdürmektedir. Bu genç birlikler öğretmenlerini, dini otoriteleri ve devlet memurlarını, yani onları bu yalanlarla besleyenleri artık küçük görmektedirler.”²⁵

Diğer taraftan El Kaide şebekesinin ve başlıca finansman sağlayıcısı ve lideri Usame bin Ladin’in ABD’nin eski müttefikleri olduğunu günümüzde bilmeyen yoktur. Bu ilişki ağının ağlarının en iyi tasviri 1999’da, 11 Eylül’den iki yıl önce yayımlanmış bir kitaptır. Bu kitabın erdemi yayın tarihinden kaynaklanıyor.²⁶ Söz konusu kitap John Cooley tarafından yazılmış ve 1999’da yayımlanmıştır.²⁷ Yazar, ABC News’un muhabiri olup Arap ülkeleri konusunda uzmandır. Yazar kitabında şu tespitte bulunuyor: “Sovyetler Birliği’nin Aralık 1979’da Afganistan’ı işgal ederek kaderini çizdiği söylenebilir. Tarihçiler bu durumun bir ilk günahın sonucu olmadığını, bilakis can çekişen bir Sovyetler Birliği’nin son günahı- ve son hatası- olduğu sonucu çıkarabilirler. İşgal Amerika’ya bir Haçlı

²⁴ James Wolcott, “The Counter-Life”, The Nation 279 (17), November 22, 2004, s. 23-28.

²⁵ Chiris Hedges, “On War”, New York Review of Books, December 16, 2004, s. 8-14.

²⁶ Gilbert Achcar, a.g.e, s. 49.

²⁷ John Cooley, “Unholy Wars: Afghanistan, America and International Terrorism”, Pluto, Londra, 1999- Kutsal Olmayan Savaşlar: Afganistan, Amerika ve Uluslararası Terörizm.

Seferi için bir açılım sağlamıştır. Bu Haçlı Seferi Müslüman paralı askerler tarafından yürütülmüştür. Söz konusu askerler daha sonra işverenlerine karşı cephe almışlardır. Dünya 1979-1989 Afganistan Savaşı'nın ters tepmesinin sonuçlarını yeni yüzyılın başlangıcından çok sonra da yaşamaya devam edecektir.²⁸

Yine özellikle Arap-İslam dünyası hususunda uzman Giles Kepel şu tespitte bulunuyor: "Bu terörist şiddet fenomeni, İslamcı hareketin iktidarı alma yetisindeki düşüş sürecinin bir parçasıdır... Bin Ladin fenomenini mümkün kılan İslamcı hareketin parçalanmasıdır."²⁹ "Tarihin Sonu"³⁰ tezinin sahibi Fukuyama'ya göre de "Müslüman hükümetlerin mevcut başarısızlıkları, dış dünyanın yaptığı ya da yapmaktan çekindiği her şey bir yana, Müslüman dünyasındaki durgunluğun temel sebebidir."³¹

"Yeni Muhafazakârlar ve Amerikan Yüzyılı" projesinin ateşli savunucularından General John Ashcroft terörizm ve önleyici vuruşla ilgili şu görüşlerini bir grup yayıncı önünde dile getiriyor: "Medeni insanlar anlamalıdır ki, hürriyetin ve insan şerefine kaynağı Tanrı'dır. Bütün dinlerin uygar insanları kendi yaratıcılarını koruma ihtiyacı duyarlar. Biz hürriyeti savunduğunu söyleyen bir milletiz fakat bu, devlete veya herhangi bir belgeye dayanan bir hürriyet değildir; bu Tanrı'nın bize bağışladığı bir hürriyettir."³²

Anlaşıyor ki "avukat General Ashcroft, çalışma bürosunun lobisindeki heykellerin göğüslerini kapatıp Orfeus'u politikanın arka bahçesine gönderirken, Hıristiyan köktendincilere (Evanjelistler-RK), şehvetlerinin yerine Tanrı Yehova'nın öfkesini koymalarını ellerindeki fenerleri yakarak bir araya toplayıp BİRLEŞTİK, AYAKTAYIZ demelerini önermektedir."³³

İbn Meymun, Leo Strauss, Milton Friedman veya bir başka ifade ile DİN-SİYASET FELSEFESİ-NEOLİBERAL EKONOMİ ve toplum formatlı Yeni Dünya Düzeni Projesi'nin aktörleri, özellikle 11 Eylül

²⁸ John Cooley, "Unholy Wars: Afghanistan, America and International Terrorism" Pluto, Londra, 1999, p. 240-241.

²⁹ Gilles Kepel et Farhad Khosrokhavar, Liberation, 19 Kasım 2001.

³⁰ Francis Fukuyama, "The End of History and the Last Man", Avron Books, New York, 1992.

³¹ Francis Fukuyama, "Their Target: The Modern World", Issues 2002, Newsweek özel sayısı, Aralık 2001-Şubat 2002, s. 62.

³² E. Umansky, "Eyeing the Axis", State Magazine, February 20, 2002.

³³ P. McLaren ve N. Jaramillo, a.g.e, s. 182.

2001'den sonra “suçsuz kurban” ve “yaralı ve intikamcı milli duyguları kışkırtarak”³⁴ ve “dünyadan nefret eden bir kibirle”³⁵ sözde teröre karşı savaş başlatarak “demokrasi götürme” projeleriyle kendi küresel imparatorluğunu “ya bendensin ya bana karşısın” sözleriyle dayattılar.

Ohio Reformasyonu Topluluğu'ndan Evanjelist rahip Rod Parsley şöyle diyor: “Ruhül Kudüs işgali başladı! Mevzilerinize geçin, silahlarınızı hazırlayın, emniyeti açın ve cephaneyi sürün. Reformasyon başlasın... Ayrıca Parsley şunları yazmıştır: “Refah elde etmek için iktidar, Tanrı'nın sözleşme altındaki hediyelerinden biridir ve James 5:3,7 söz verir, son günlerde Hristiyanlara doğru büyük bir refah transferi olacaktır.”³⁶

Çağlar boyunca iktisat ve siyaset akımlarının tanımlarına baktığımızda temel olarak şu şekilde bir teori başlıklarıyla karşılaşırız: merkantilistler, fizyokratlar, klasikler, Marx, neoklasikler, Keynes/Kalecki, parasalcılık, neoklasik yeniden canlanma ve günümüzde modern heterokslar.³⁷ 1978-2008 döneminde “altın çağ” politikalarının başarısızlığının ortaya çıkması neoliberalizmin dini terminoloji olan “heterodoksi” ile anılan ve “modern heterodokslar” olarak tanımlanan teorik tanımını ortaya çıkarmıştır. Neticede günümüzde iktisat dün olduğu gibi özündeki siyasal niteliğini sergilemeyi sürdürürken bugün açıkça neoliberalizm ile judeo-Hristiyan elitist bir dini dayanağının olduğunu da açık etmiş bulunmaktadır. Karşılıklı tavizlerin (trade-offs) ve çatışan çıkarların işin içine karışmadığı hiçbir ekonomi politikası tartışması yoktur. Dolayısıyla iktisadi “etkinlik” ve “akılcılık” tartışmaları hiçbir zaman tarafsız değildir.³⁸

Tıpkı neoliberalizmin ilahi dayanağı, “Tanrı tarafından ezelden seçilmiş” olanların suçlu olmalarına imkân vermeyen kolaylıklar yine Tanrı adına insanlar tarafından sağlanacaktır,³⁹ gibi.

Medeniyetler çatışması tezinin teorisyeni, ABD'li siyaset bilimci Samuel Huntington “The Erosion of American National Interest”⁴⁰ başlıklı

³⁴ A. Lieven, “The Empire Strikes Back” The Nation, June 19, 2003.

³⁵ Terry Eagleton, “After Theory, Basic Books, New York, 2003.

³⁶ Nate Anderson, Christianity Today Magazine, Kasım 2006, “Vatansever Rahiplerle Tanışalım”.

³⁷ Jim Stanford, “Herkes İçin İktisat”, Türkçesi: Tuncel Öncel, Yordam Kitap, İstanbul, 2009, s. 65.

³⁸ Jim Stanford, a.g.e, s. 64.

³⁹ Cumhuriyet Aksel, “Amerika Birleşik Devletleri Anonim Şirketi” Boz Yayınları, İstanbul, 2010, s. 65.

makalesinde, neoliberalizmin kalesi ABD'nin en baştan beri milli kimliklerini hep istenmeyen "öteki"nin karşıtlığı üzerine bina ettiğini, Amerika'nın milli bütünlüğünü koruyabilmek için düşmana diğer ülkelerden daha çok ihtiyaç duyduğunu yazıyor. Huntington'ın Amerikan zafiyetinin bir de "Mesih" inancı ile yan yana geldiğini ve üstelik bir de ABD'nin dış politikasının temeli olan "belirlenmiş kader" ile beslendiğini hatırlayalım.

Bu durumda öncelikle Amerikan halkının yönlendirilmesi başta olmak üzere insanlığın topyekûn şuuraltının işgal edilmesi için Hollywood filmlerine çok iş düşüyor.⁴¹ Hem de "Küçük Adamlara Büyük Oyunlar"la başlatılan projelerle.⁴²

Veysel Atayman, "Postmodern Kurtarıcılar" adını verdiği derlemesinde, "Terminatör" filminden "Matrix" üçlemesine bütün popüler Hollywood sineması örneklerini ele alan çalışmasıyla son 30 yılın neoliberal ekonomilerinin ve politikalarının değerlendirmesini "kurtulmamız gereken kurtarıcılar" olarak değerlendirdiği söz konusu filmlerin "kurtarıcı Mesih" modelini analiz ederek yapıyor. "Dünyayla birlikte topyekûn hepimiz canlı canlı lanetlenmiş bir simülasyon, hatta lanetlenmişten bile beter bir duyarsız caydırma evreninin içine düştük." –Matrix'te Neo'nun filmin başında açtığı kitabın "Nihilizm üzerine" başlıklı bölümünden.⁴³

Otoriter/elitist yönetim biçimi olarak tanımladığımız neoliberal siyasi düzenin zihni ve uygulama tarzı şu esaslardan meydana gelmektedir.⁴⁴

a- Tanımlanmış yargı geçerliliğini hukuki kurallardan değil, değer yargılarını benimsediğini söyleyen kesimin siyasi söylemine uygunluktan alır.

b- Resmi olmayan seçkin/karizmatik önderlerin resmiyet kazanarak devlet-içinde devlet olmalarının yolu açılır.

c- Eğitim ve sınav devletin adil tarafsızlığından ve fırsat eşitliğinden çıkarılarak karizmatik önderlerin üstünlüğünü ve etkinliğini sağlamanın vasıtası olarak fonksiyon icra eder.

⁴⁰ Foreign Affairs, Eylül/Ekim 1997.

⁴¹ Ramazan Kurtoğlu, "Evanjelizm", Sinemis Yayınları, 3. Baskı, Ankara, 2012, s. 159-228.

⁴² Ömür Kurt, "Küçük Adamlara Büyük Oyunlar", Pozitif Yayınları, İstanbul, 2013, s. 13-152.

⁴³ Derleyen: Jean Baudrillard, "Nihilizm Üzerine, Simülakarlar ve Simülasyon", Türkçesi: Oğuz Adanır, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, Tarih silinmiş.

⁴⁴ Nadim Macit, Ortadoğu Gazetesi, 6 Ocak 2012.

d- Üst bürokrat ile bürokrat-memur, resmi devlet kurumunun sistematik esaslarından daha ziyade, karizmatik önderlerin taleplerini tam zamanlı olarak yerine getirmekle görevli addedilir.

e- Allah inancı bireyin ahlaki bir tutuma değil, yoruma dayalı keyfiliğe yönelik bir zihni algıya açık olduğu için içeriksiz (muhtevassız) ancak verimliliği esas alan bir inanç haline dönüştürülerek her alanda “dine başvuru”, verimliliğe ve işlevselliğe vasıta haline getirilir. Neoliberal-kapitalist sistemin Yeni Dünya Düzeni projesinden ortaya çıkan bu durumun siyasi görüntüleri, iktisadi ve toplumsal görüntüleri ülkelere göre farklılık arz etmekle birlikte, farklılık bir maliyet farkı değil, derece farkıdır. Mesela, Evanjelist Hıristiyanlar için farklı, Katolik Hıristiyanlar için farklı geliştirilen dine başvuru söylemleri veya İslam dünyasının Sünni-Şii düzlemine yönelik, hatta Türklere, Araplara, Acemlere vb. yönelik “dine başvuru” söylemleri geliştirilmiştir. Elbette dindar olmak saygıyı hak ederken dine başvuru siyasi hesaplarla kitlelerin ikna edilmesi için halkın somut algısına hitap ederek din yoluyla siyasi idealleri, politik stratejileri gerçekleştirmeye yönelik din üzerinden toplumu/toplumlara kontrol etmek operasyonudur. Soğuk savaş döneminin ardından daha açık ve dolambaşsız vurgulanan DİN-SİYASET-EKONOMİ odaklı görüşlerin Yeni Dünya Düzeni kurmak isteyen küresel siyaset- finans elitleri tarafından dillendirilmesi bir tesadüfün sonucu değildir. ABD’nin kurucu atalarından günümüzde devletin ideologları tarafından sık sık vurgu yapılan; “belirlenmiş kader” (manyfast destiny), “tepedeki ev” ve benzeri vurgular, ülkelerinin İncil’deki “seçilmiş” millet olduğunu ve dünyadaki kötülere karşı iyilerin lideri ve kötülerini imana getirecek mutlak/muktedir güç olduğu yönünde olup ABD dış politikasının “Amentüsü”nü oluşturur. Açıkçası Hıristiyanlığın eskatolojik unsurlarını küresel hegemonya mücadelesinin parçası yapan yeni-muhafazakâr politikaların hem toplumsal hem de kurumsal bağlamda giderek yaygınlaşması, 1990 sonrası dünyasının “Yeni Dünya Düzeni” söylemine uygun olarak yönünü somut bir şekilde ortaya koymuştur. Bu politika ister “önleyici savaş” modeli ister “değerler diplomasisi- yumuşak güç” modeli ile olsun belirttiğimiz gayeye yöneliktir. Belirttiğimiz amaca bağlı olarak sinema-TV-yazılı basın üzerinden sağlanan iletişim ağları vasıtasıyla “davranış kontrol-psikolojik harp” metotlarıyla sivil güç oluşturma ve Judeo-Hıristiyan dini-kültürel unsurları ile sembollerini kullanma politikası örnekleri İslam dünyasına da transfer edilerek toplum mühendisliği operasyonlarında yoğun bir şekilde kullanılmaktadır.

f- Nitekim Tunus’ta başlayarak şimdilik Suriye’de iç savaş şeklinde devam etmekte olan “Arap baharı” adıyla anılan sürecin önümüzdeki yıllarda giderek yayılacağı tahmin edilen “sivil isyan”ın motivasyon unsurları ve ortaya çıkan sonuçlar, sadece yeni insan ve iktidar tipini anlatmıyor, aynı zamanda yeni muhafazakar düzenin yapısı hakkında ipuçları da veriyor. “Demokratikleşme”

projesi olarak takdim edilen bu proje daha önce Büyük Ortadoğu Projesi/Genişletilmiş Ortadoğu Projesi adıyla anılan, hedefteki İslam coğrafyasını yeniden tanzim etmek için uygulamaya konulan “sınırları değiştirme” projesidir.

Neoliberal-kapitalist sistemin Yeni Dünya Düzeni için Meimonides-Leo Strauss ikilisinin görüşleri doğrultusunda üretilen “dine başvuru” modeli 1990’lardan itibaren sosyo-politik, sosyo-ekonomik bir ikame aracı olarak fonksiyon icra etmektedir. Aynı anda “think global, act domestic” (küresel düşün, mahalli yap/oyna) prensibine uygun olarak hem yerel hem de küresel düzeyde hareket etmek suretiyle yeni bir sistemin üretilmesi gaye edinilmektedir.

Yeni muhafazakar sosyo-politik dilin geniş kitlelerin ihtiyaçlarına yeterli cevap veremediği algısının üretilmesi ve kabul görmesi, “bir taraftan çağdaş muhafazakarların liberal demokrat eğilimleri bünyelerine taşınmalarına, diğer taraftan geleneksel değerleri benimseyen dindar kesimi dönüştürmeye, hatta iktidarın dönüştürücü özelliği sayesinde muhalifleri yanlarına almalarına” ortam sağlamıştır. “Arap baharı” adıyla işgali, “hürriyetler” adı altında terörü meşrulaştıran bu neoliberal/neomuhafazakar model, fikri ve ahlaki anlamda toplumu dönüştürme politikasının yeni adıdır.

ABD başkanlarından Jimmy Carter’ın –ki kendisi Amerika’nın Evanjelist başkanlarından biridir. Milli Güvenlik eski danışmanı ve Rockefeller ailesinin damadı Zbigniew Brzezinski’nin de belirttiği üzere, ABD’nin “küresel egemenlik” peşinde koşması gerektiği konusunda var olan geniş mutabakattan türeyen Amerikan emperyal stratejisinin bir tutarlılığı bulunmaktadır.⁴⁵

ABD’nin küresel hegemonyaya yönelik emperyal büyük stratejisi, yönetici sınıfın şu ya da bu kanadı tarafından Washington’da oluşturulan politikaların sonucu olmaktan çok, ABD neoliberal kapitalizminin 21. yüzyılın başlangıcında kendini bulmuş olduğu güç konumunun kaçınılmaz bir sonucudur. ABD’nin ekonomik gücü (en yakın müttefikleriyle birlikte) hızla ve açık bir biçimde gerilemektedir. 2012 sonunda merkezi federal hükümetin borç –çoğunluğu dış- stoku 16 trilyon dolar olup ayrıca eyalet hükümetlerinin toplam borç stokunun da 60 trilyon dolardan fazla olduğu basına yansıyan bilgiler arasındadır. Ayrıca Amerikan hane halkı borç stoku da son 30 yılda dört kattan fazla artmıştır. Neoliberalizmin önce Amerikan halkını vurduğu her açıdan görülüyor. Ayrıca büyük güçler bundan 20 yıl

⁴⁵ Zbigniew Brzezinski, “The Grand Chessboard”, New York, Basic Books, 1997, s. 3.

sonra da birbirleri karşısında ekonomik bakımdan aynı ilişkiler içinde kalacak gibi görünmemektedirler.⁴⁶

3. SONUÇ: “Etkin Piyasalar” ve “Rasyonel İnsan” Yerine Davranış Ekonomisi

Ancak tarihin dersleri de ortadadır. Elbette “körlere ayna satılmaz”. İnsanların inançlarıyla oynayarak, siyaset felsefesinin, finans kapitalin emrindeki ordularla Mesihî küresel hegemonya kurma projeleri eninde sonunda başarısız olmaya mahkûmdur. Her yalnızı “tedbirsiz koyun” olarak görmek ve “dibi görünmeyen kuyudan su içmek” işte küresel finans kapital elitlerin paradoksu.

“Bu sıkıntılı gezegen, en şiddetli çelişkileri içinde barındıran bir yer. Ödülleri alanlar, yükleri omuzlayanlardan tamamıyla ayrılmıştır. Bu akil bir liderlik değildir.”⁴⁷ Neoliberalizmin sonucu budur.

“General Motors ve Exxon’un hâkim olduğu bir sistem ile Amerika tarihinde daha önceki dönemde bir çiftçiye ve küçük işletme sahibine dayalı bir sistem arasındaki farklılık ABD’deki geniş, özel bürokrasiler ile sosyalist devletlerdeki kamu bürokrasileri arasındaki farktan çok daha büyüktür.”⁴⁸

“Tarihte öncesi olmayan bir şekilde örgüt, teknoloji, para ve ideolojiyle dünyayı birleşik bir birim olarak yönetmek için ciddi bir teşebbüste bulunan küresel şirketlerin yöneticileri var. Özde ise onların talep ettikleri ulus devleti aşmak ve süreç içerisinde onu dönüştürmek...”⁴⁹

“Kolayca hammadde elde edebileceğimiz yeni alanlar bulmalıyız ve aynı zamanda sömürgelerdeki yerliler arasından ucuz kölelerin emeğini sömürmeliyiz. Sömürgeler aynı zamanda fabrikalarımızda ortaya çıkan atıkların boşaltılacağı alanları da bize sağlayacak.”⁵⁰

“Bu yeni piyasada... saniyeler içinde milyarlar bir ekonomiye veya ekonominin dışına akabilir. Paranın bu gücü o kadar tesirli ki, bazı gözlemciler sıcak paranın bir tür gölge –dünya hükümeti olma yolunda

⁴⁶ John Bellamy Foster, “Kapitalizmin Malileşmesi ve Kriz”, Türkçesi: Çiğdem Çıdamlı, Kalkedon Yayınları, İstanbul, 2008, s. 137.

⁴⁷ Spock, “The Cloud Minders”, Star Trek, Bölüm 74.

⁴⁸ Gar Alperovitz, “Building a Living Democracy”, Sojourners, Temmuz 1990, s. 16.

⁴⁹ Richard J. Barnet and Ronald E. Muller, “Global Reach: The Power of the Multinational Corporation”, Simon and Schuster, New York, 1974, p. 13.

⁵⁰ Cecil Rhodes, “Rodezya’nın Kurucusu”, As Quoted in “Development as Enclosure”, The Ecologist, 22, No. 4 (1992), p. 131.

ilerlediğini görüyor- bir ulus devletin egemen güçleri kavramını geri dönülmez şekilde aşındıran bir biçimde."⁵¹

Ekonomide gerçek mesele mevcut iktisat teorisinin büyük bölümünün temelinde yatan klasik anlayıştır. Makroekonomi ve finans mesleklerine mensup çoğu kişi, RASYONEL BEKLENTİLER ve ETKİN PİYASALAR konusunda, en önemli dinamikleri bile dikkate alamayacak kadar ileri gitmiştir. Modele davranışsal güdülerini dâhil etmemek bizi ekonomik bunalımın gerçek kaynaklarını göremez hale gelebilir... Son 30 yılda geliştirilen makroekonomi bu açıdan yanlış yöne gitmiştir. Standart/neoliberal makro iktisatçılar makroekonomiyi arındırıp daha BİLİMSEL kılma çabasıyla insanların yalnızca ekonomik güdülerle hareket edip, bütünüyle rasyonel olmaları halinde ekonominin nasıl davranacağına odaklanan bir araştırma yapısı ve disiplini dayatmışlardır.⁵²

Neoliberal Yeni Dünya Düzeni'nde "şirketlerin gücü kanunları kendi kârının artırılmasına yönlendirdikçe, para her değerli toplumsal ve siyasi reformun düşmanı gibi görünmektedir. Bizler sonu gelmeyen bir açgözlülüğü doyurmak için okyanusları, ormanları, toprağı ve her canlı türünü soyup yağmaladıkça, para yerküreyi yok eder gibi görünmektedir. En azından İsa'nın, sarrafları tapınaktan atmasından bu yana, parada zındıkça bir şey olduğunu hissettik... Olympos tepelerinden aşağı bakan finansçılar kendilerine EVRENİN EFENDİSİ diyor, hizmet ettikleri tanrının gücünü kitlelere servet ya da felaket getirmeye... milletlerin yükselmesine ve düşüşüne neden olmaya yöneltiyorlardı. Ancak paranın kaprisli bir tanrı olduğu çok geçmeden anlaşıldı. Finans rahiplerinin para tanrısını yatıştırmak için kullandıkları, giderek çılgınlaşan ritüeller artık işe yaramıyor. Ölmekte olan bir dinin ruhbanları gibi, takipçilerinden büyük fedakârlıklar talep ederken, talihsizlikleri için ya günahı (açgözlü bankerler, sorumsuz tüketiciler) ya da Tanrı'nın (mali piyasaların) sır dolu kaprislerini suçluyorlar. Ama daha şimdiden bizzat rahipleri suçlayanlar da var."⁵³

"Modern bankacılık sistemi sıfırdan para üretiyor. Bu süreç, muhtemelen bugüne kadar el çabukluğuyla icat edilen en acayip şey...

⁵¹ "Hot Money", Business Week, 20 Mart 1995, s. 46.

⁵² George A. Akerlof ve Robert J. Shiller, "Hayvansal Güdüler-İnsan Psikolojisi Ekonomiyi Nasıl Yönlendirir ve Küresel Kapitalizm İçin Niçin Önemlidir", Scala Yayıncılık, Türkçesi: Neşenur Domaniç ve Levent Konyar, İstanbul 2010, s. 202-203.

⁵³ Charles Eisenstein, "Kutsal Ekonomi-Geçiş Çağında Para, Armağan ve Toplum", İstanbul 2012, s. 11-13.

Eğer bankaların kölesi olmak ve kendi köleliğinizin bedelini ödemek istiyorsanız o halde bankaların para yaratmasına müsaade edin.”⁵⁴

“Çağdaş Batı’nın şirket ekonomilerinde piyasa pasif bir kurumdur. Aktif olan şirkettir... İçsel olarak dar ve kısa görüşlü bir teşkilat... Şirket, onu kim kontrol ediyorsa onun menfaatlerine hizmet edecek biçimde dönüştü, bunu yapamayanların pahasına olmak üzere.”⁵⁵

“Politik bir birim, ekonomik hayat üzerinde büyük ölçüde bir kontrol sağlamadığı müddetçe sağlıklı olamaz.”⁵⁶

“Yeni göçmen sermaye asla kök salmıyor ve asla yeni toplumlar inşa etmiyor. Ardında zehirli atıklar, hayata küsmüş işçiler ve yok edilmiş yerli topluluklar bırakıyor.”⁵⁷

Bilindiği gibi Dünya Bankası, IMF ve WTO neoliberal küresel “kurtuluş reçetelerini” on yıllardır özellikle gelişmekte olan ülkelere her türlü baskı metodunu kullanarak dayattı. İşte bu üçlüden IMF’nin baş ekonomisti Oliver Blanchard şunları söylüyor: “Ekonomik kriz, krizin başlangıcından itibaren en az on yıl sürecek. Eğer çok yavaş giderseniz piyasalar ciddi olmadığını düşünür. Çok hızlı yaparsanız ekonomiyi öldürürsünüz. Her ülke kendi için doğru olan konsolidasyon yolunu bulmak zorunda.”⁵⁸

Elbette en az 30 yıl gecikmiş bir doğru söz ama “vakti geçmiş ah”ın kime faydası olabilir ki? İlk yapılması gereken, Charles Eisenstein’in “kutsal ekonomi”de söylediği gibi “zındıklaşmış paranın”/para piyasalarının/finans sektörünün hukuk ve ahlaki sınırlar içine çekilmesidir. Bir diğer adım ise kapitalizmin “rasyonel beklentiler/insan” ve “etkin piyasalar” temeline oturtulan iktisat literatüründe yetersiz kaldığını kabul etmek ve ekonomide bunların tam olarak açıklayamadığı reaksiyonları BEŞ TEMEL DAVRANIŞ ile izah edilebilir hale getirmek olmalıdır.

⁵⁴ Thomas L. Friedman, “International Investors Bet Everything on Anything”, New York Times, 17 Nisan 1994, -Lord Josiah Stam, Bank of England’ın eski Direktörü (1937) nün sözü.

⁵⁵ William M. Dugger, “Corporate Hegemony”, Greenwood Press, New York, 1989, IX, XIII.

⁵⁶ Herman E. Daly ve John B. Cobb Jr., “For the Common Good: Redirecting the Economy toward Community, the Environment and a Sustainable Future”, Beacon Press, Boston, 1989, p. 174.

⁵⁷ Anita Roddick –The Body Shop’un kurucusu, “Business as Unusual: The Triumph of Anita Roddick”, Thorsons, London, 2000, p. 7.

⁵⁸ Cumhuriyet, 4 Ekim 2012.

KAYNAKÇA

- Achcar G., “Barbarlıklar Çatışması”, Türkçesi: Ateş Uslu, *İthaki Yayınları, İstanbul, 2012.*
- Açan A., *Cumhuriyet Kitap, Sayı. 835.*
- Akerlof G. A. ve Shiller R. J., “Hayvansal Güdüler-İnsan Psikoloji Ekonomiyi Nasıl Yönlendirir ve Küresel Kapitalizm İçin Niçin Önemlidir”, *Scala Yayıncılık, Türkçesi: Neşenur Domaniç ve Levent Konyar, İstanbul 2010.*
- Aksel C., “Amerika Birleşik Devletleri Anonim Şirketi” *Boz Yayınları, İstanbul, 2010.*
- Alperovitz G., “Building a Living Democracy”, *Sojourners, Temmuz 1990.*
- Anderson N., *Christianity Today Magazine, Kasım 2006*, “Vatansever Rahiplerle Tanışalım”.
- Atayman V., “Postmodern Kurtarıcılar”.
- Barnet R.J. & Muller R.E., “Global Reach: The Power of the Multinational Corporation”, Simon and Schuster, *New York, 1974.*
- Baudrillard J. (Der.), “Nihilizm Üzerine, Simülakarlar ve Simülasyon”, Türkçesi: Oğuz Adanır, *Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, Tarih silinmiş.*
- Baudrillard J., “Üretimin Aynası Ya da Tarihsel Materyalist Eleştiri Yanılsaması”, Türkçesi: Oğuz Adanır, *Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.*
- Brezinski Z., “The Grand Chessboard”, *New York, Basic Books, 1997.*
- Burnyeat M. F., “Spinx without a Secret”, *The New York Review of Books, 1985.*
- Cooley J., “Unholy Wars: Afghanistan, America and International Terrorism”, *Pluto, Londra, 1999- Kutsal Olmayan Savaşlar: Afganistan, Amerika ve Uluslararası Terörizm.*
- Cumhuriyet, *4 Ekim 2012.*
- Daly H.E & Cobb Jr J.B., “For the Common Good: Redirecting the Economy toward Community, the Environment and a Sustainable Future”, *Beacon Press, Boston, 1989.*
- Dugger W.M., “Corporate Hegemony”, *Greenwood Press, New York, 1989, IX, XIII.*
- Eagleton T., “After Theory, Basic Books, *New York, 2003.*
- Eisenstein C., “Kutsal Ekonomi-Geçiş Çağında Para, Armağan ve Toplum”, Türkçesi: Sinem Gül, *Ukuyan Us Yayınları, İstanbul 2012.*
- Eski Ahid-Hezekiel 38-39.
- Eski Ahid-İşaya 13: 1-4-5.
- Foreign Affairs, Eylül/Ekim 1997.
- Foster J.B., “Kapitalizmin Malileşmesi ve Kriz”, Türkçesi: Çiğdem Çıdamlı, *Kalkedon Yayınları, İstanbul, 2008.*
- Friedman T., “Terrorism Game Theory”, *New York Times, 25 Eylül 2001.*
- Friedman T.L., “International Investors Bet Everything on Anything”, *New York Times, 17 Nisan 1994*, -Lord Josiah Stam, Bank of England’ın eski Direktörü (1937)nün sözü.
- Fukuyama F., “The End of History and the Last Man”, *Avron Books, New York, 1992.*
- Fukuyama F., “Their Target: The Modern World”, *Issues 2002, Newsweek özel sayısı, Aralık 2001-Şubat 2002.*

- Halsell G., "Tanrıyı Kıyamete Zorlamak-Armagedon Hıristiyan Kıyametçiliği ve İsrail", *Kim Yayınları*, 2. Baskı, Ankara, Nisan 2003.
- Hedges C., "On War", *New York Review of Books*, December 16, 2004.
- Johson C., "Bases for an Empire", *Los Angeles Times*, January 18, 2004.
- Kepel G., et Farhad Khosrokhavar, *Liberation*, 19 Kasım 2001.
- Kepel G., "Jihad-Expansion et declin de L'İslamisme", *Gallimard, Paris*, 2000.
- Kurt Ö., "Küçük Adamlara Büyük Oyunlar", *Pozitif Yayınları, İstanbul*, 2013.
- Kurtoğlu R., "Hollywood ve Kabala'nın 13. Havarisi Evanjelizm", 3. Baskı, *Sinemis Yayınları, Ankara* 2012.
- Kurtoğlu R., "Küresel Ekonomik Kriz ve Yeni Dünya Düzeni", *Sinemis Yayınları, Ankara*, 2012.
- Kurtoğlu R., "Küresel Hegemonya Savaşları: İklim, Su, Gıda", *Karma Kitaplar, İstanbul*, Ocak 2013.
- Lieven A., "The Empire Strikes Back" *The Nation*, June 19, 2003.
- Macit N., *Ortadoğu Gazetesi*, 6 Ocak 2012.
- McLaren P. & Jaramillo N., "Pedagoji ve Praksis", *Kalkedon Yayıncılık, İstanbul* 2009.
- Meimonides, "Mişna Tefsiri, *Sanhedrin 10:1*.
- Meimonides, "Mişna Tora, Kralların Kanunları, 12:5.
- Meimonides/Ibn Meymun, "Mişna Tora, Kralların Kanunları, 11:4.
- Naito M., "Cumhuriyet Strateji-Ali Külebi", 11 Aralık 2007.
- Rhodes C., "Rodezya'nın Kurucusu", As Quoted in "Development as Enclosure", *The Ecologist*, 22, No. 4 (1992).
- Roddick A.-The Body Shop'un kurucusu, "Business as Unusual: The Triumph of Anita Roddick", *Thorsons, London*, 2000.
- Shorris A.E., "Ignoble Hars: Leo Strauss, George Bush and the Philosophy of Mass Deception", *Harper's Magazine*, 308 (1849), 2004.
- Spock, "The Cloud Minders", *Star Trek, Bölüm 74*.
- Stanford J., "Herkes İçin İktisat", Türkçesi: Tuncel Öncel, *Yordam Kitap, İstanbul*, 2009.
- Talmud, Sanhedrin, 20 b.
- Talmud, Sanhedrin 97 b.
- Umansky K.E., "Eyeing the Axis", *State Magazine*, February 20, 2002.
- Xenos N., "Leo Strauss and the Rhetoric of the War on Terror", *Logos*, 3 (2), www.logosjournal.com/xenos.html
- Werner H., *Lexikon der Esoterik*.
- "Hot Money", *Business Week*, 20 Mart 1995.
- Wolcott J., "The Counter-Life", *The Nation* 279 (17), November 22, 2004.
- Webb J., *Wall Street Journal*, Kasım 15, 2006.